

Dnr 43-2015:8773
2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Eda kommun
kommun@eda.se

Beslut efter uppföljning för Eda kommun

efter tillsyn av utbildningen i Eda kommun

2017-10-09

2 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Uppföljning av tillsyn i Eda kommun

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Eda kommun under våren 2016. Skolinspektionen fattade den 20 juni 2016 beslut efter tillsyn av huvudmannens ansvarstagande för utbildningen i Eda kommun. I beslutet konstaterades att det förelåg flera brister. Beslutet följdes upp, och den 7 april 2017 fattade Skolinspektionen ett uppföljningsbeslut där det konstaterades att samtliga brister inte var avhjälpta. Eda kommun förelades på nytt att avhjälpa bristerna. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i sistnämnda beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Eda kommun inkom med den 31 augusti 2017 samt skriftliga kompletteringar som skickats in av Eda kommun den 19 september 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Eda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Utveckling av utbildningen inom fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen		
Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls.	Föreläggande	2018-01-31
Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	Föreläggande	2018-01-31
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder,	Föreläggande	2018-01-31

Beslut

2017-10-09

3 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

	och dokumenterar de beslutade åtgärderna.		
	Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2018-01-31
	Huvudmannen ser till att det i verksamheterna inom vuxenutbildningen bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Föreläggande	2018-01-31

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
Ytterligare brist		
	Huvudmannen ser till att utbildning i grundskola och fritidshem bedrivs i en organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår. Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eda kommun att senast den 31 januari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslut

2017-10-09

4 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,

2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Utveckling av utbildningen inom fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen

Bedömning av brister

Skolinspektionen konstaterar att Eda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)
- Huvudmannen ser till att det i verksamheterna bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-9 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp resultaten av utbildningen inom alla skolformer och fritidshemmet. Uppföljningen ska göras i relation till de nationella målen.
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av utbildningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Huvudmannen ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna och genomföra dessa.
- Huvudmannen ska se till att dokumentera uppföljning, beslut om utvecklingsåtgärder och planeringen för att genomföra dessa.
- Huvudmannen ska se till att det i vuxenutbildningen bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen beslutade den 20 juni 2016 att förelägga Eda kommun att senast den 11 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats avseende kommunens systematiska kvalitetsarbete på

Beslut

2017-10-09

5 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

huvudmannanivå för vissa skolformer. För fritidshemmet saknades en uppföljning på huvudmannanivå av hur verksamheten lever upp till de nationella målen. För grundskolan saknades en sammanställning av kunskapsresultaten som omfattade alla ämnen och årskurser där det finns kunskapskrav. Inom gymnasieskolan saknades en uppföljning av resultaten inom introduktionsprogrammen. Inom vuxenutbildningen saknades en uppföljning av kunskapsresultaten inom samtliga skolformer och nivåer samt av resultat av arbetet med trygghet och studiero, både av den utbildning som bedrivs i egen regi och av den utbildning som bedrivs på entreprenad. Då resultaten ovan inte följts upp saknades det även en analys av dessa resultat och beslutade utvecklingsåtgärder utifrån en sådan analys.

Efter uppföljning av vidtagna åtgärder beslutade Skolinspektionen den 7 april 2017 att på nytt förelägga Eda kommun att senast den 1 september 2017 vidta åtgärder för att se till att påtalade brister avhjälpas. Av beslutet framgår att huvudmannen hade tagit fram en modell för det systematiska kvalitetsarbetet men att detta arbete ännu inte hade kommit igång. För grundskolan fanns det specificerat vilka resultat som skulle följas upp men det var ännu inte definierat vad som skulle följas upp inom övriga skolformer och fritidshemmet. Skolinspektionen konstaterade att huvudmannen inte hade vidtagit tillräckliga åtgärder för att bristerna skulle anses avhjälpas.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 31 augusti 2017 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt beslut. Av redovisningen framgår att huvudmannen i maj 2017 antog en kvalitets- och dokumentationsplan för resultatuppföljning i grundskolan. Huvudmannen uppger att arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet blir tydligt på alla nivåer i Eda kommun genom denna plan. Av redovisade handlingar framgår även vilka kunskapsresultat som kommer att följas upp i grundskolan. Vidare står det i redovisningen att huvudmannen har organiserat så att det finns rutiner för att följa upp de resultat som lagmässigt finns för fritidshem och förskoleklass. Av redovisningen framgår att uppföljningen kommer att göras två gånger per år, bygga på övergripande mål och riktlinjer i de nationella styrdokumentet och redovisas i det årliga kvalitetsarbetet. Huvudmannen skriver även att alla fritidshem genomför ett eget kvalitetsarbete utifrån styrdokument och läroplan. Kvalitetsarbetet grundar sig, enligt huvudmannens redovisning, även på enkäter till elever och vårdnadshavare.

I redovisningen står vidare att i ett årshjul finns beskrivet när olika uppföljningar ska göras. Det står att huvudmannen i oktober får del av det kvalitetsarbete som verksamhetsområde Bildning tagit fram. I redovisningen står att utifrån resultatredovisning och analys så ges huvudmannen

Beslut

2017-10-09

6 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

förutsättningar att fatta övergripande beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Enligt redovisningen planerar huvudmannen för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna, vilka protokollförs. Huvudmannen genomför sedan dessa beslut. Vidare skriver huvudmannen att de beslutade utvecklingsåtgärderna ligger till grund för huvudmannens verksamhetsplan. Huvudmannen beslutar om verksamhetsmål/delmål, aktiviteter och indikatorer.

Skolinspektionen efterfrågar i en komplettering till Eda kommun den 4 september 2017 de dokumenterade uppföljningar på huvudmannanivå som finns för fritidshem, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola samt vuxenutbildningen, såväl uppföljning av kunskapsresultat och resultat av arbetet med trygghet och studiero. I det svar på kompletteringen som Eda kommun inkommer med den 19 september 2017 redovisas inga sådana uppföljningar. Huvudmannen skriver att kunskapsresultat för de olika skolformerna redovisas genom olika nyckeltal som presenteras på utskottets sammanträden. Vidare står det att rutinen är att dessa följs av en diskussion men då det endast skrivs beslutsprotokoll finns ingen annan dokumentation än de presenterade nyckeltalen. Vad gäller resultatet av arbetet med trygghet och studiero, skriver huvudmannen att varje ärende dokumenteras och utreds i den verksamhet där det har förekommit avvikelser och att dessa redovisas på utskottets sammanträde. Skolinspektionen efterfrågar i samma komplettering även dokumentation av beslutade utvecklingsåtgärder på huvudmannanivå, utifrån en uppföljning av resultat inom samma verksamheter som ovan. Huvudmannen redovisar att ett beslut om utredning av vissa utvecklingsåtgärder har tagits i juni 2016. I kompletteringen redovisas inga övriga beslutade utvecklingsåtgärder.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I Skolverkets allmänna råd om det systematiska kvalitetsarbetet för skolväsendet anges att huvudmannen bör se till att det finns dokumentation för alla skolformer och fritidshemmet som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Vidare står det att huvudmannen bör sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom

2017-10-09

7 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

huvudmannens verksamhet. Av kommenterarna till det allmänna rådet framgår att det inför huvudmannens analys av orsakerna till måluppfyllelsen är viktigt att det finns en dokumenterad uppföljning som visar variationer i resultat och måluppfyllelse mellan och inom olika enheter samt över tid. (s.20-22)

Av skollagen framgår vidare att kommuner med bibehållet huvudmannaskap får sluta avtal med enskild fysisk eller juridisk person om att utföra uppgifter inom utbildning enligt skollagen (entreprenad). De bestämmelser som finns för en utbildning enligt skollagen ska med de undantag som anges i 23 kapitlet gälla även vid entreprenad. Inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare får uppgifter överlämnas på entreprenad. (23 kap. 1-2 §§ skollagen)

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av den redovisning som inkommit från Eda kommun bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte är tillräckliga för att bristerna ska anses avhjälpas. Detta grundar sig på följande.

Skolinspektionen kan konstatera att Eda kommun fortfarande inte har ett systematiskt kvalitetsarbete, som också dokumenteras, för förskoleklass och grundskola, fritidshem, gymnasieskola samt vuxenutbildning. Trots att Skolinspektionen redan den 20 juni 2016 påpekade att det fanns brister i det systematiska kvalitetsarbetet i Eda kommun, finns det ännu inte någon uppföljning av resultat i någon av skolformerna eller fritidshemmet, varken av kunskapsresultat eller resultat av arbetet med trygghet och studiero. Av redovisningen framgår att det finns en modell för hur detta arbete ska bedrivas och vad som kommer följas upp inom förskoleklass, grundskola samt fritidshem. För vuxenutbildningen, inom egen regi och inom utbildning utlagd på entreprenad, samt gymnasieskolan framgår inte vad som kommer att följas upp. Sammantaget innebär detta att det inte för någon av skolformerna genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete, enligt de krav som ställs i författningarna. Då Eda kommun redan under en allt för lång tid saknat ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå förutsätter Skolinspektionen att huvudmannen snarast ser till att ett sådant arbete sker i praktiken: att uppföljningar av elevernas kunskapsresultat och resultat av arbetet med trygghet och studiero görs och att huvudmannen utifrån en analys av dessa resultat beslutar om utvecklingsåtgärder, som planeras för och genomförs. Att huvudmannen följer upp resultaten är en förutsättning för att veta vad som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet, för att ge alla elever i Eda kommun en god utbildning i en trygg miljö.

2017-10-09

8 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298**Målinriktat arbete mot kränkande behandling av elever inom
vuxenutbildningen*****Skolinspektionens tidigare beslut***

Skolinspektionen förelade i beslut den 20 juni 2016 Eda kommun att senast den 11 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats.

Skolinspektionen bedömde att huvudmannen inte såg till att det bedrevs ett målinriktat arbete mot kränkande behandling inom vuxenutbildningen.

Bedömningen gjordes mot bakgrund av att det inte skedde någon kartläggning för att ta reda på hur eleverna inom vuxenutbildningens skolformer upplevde trivsel och trygghet i sin utbildning och därmed kunde inga åtgärder tas fram för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Den plan mot kränkande behandling som fanns inom vuxenutbildningen grundade sig inte på en kartläggning av behoven inom hela vuxenutbildningen. I verksamheten bedrevs inte heller ett målinriktat arbete mot kränkande behandling.

Efter uppföljning av vidtagna åtgärder beslutade Skolinspektionen den 7 april 2017 att på nytt förelägga Eda kommun att senast den 1 september 2017 vidta åtgärder för att se till att påtalade brister avhjälpas. Av beslutet framgår att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte var tillräckliga. Inom vuxenutbildningen bedrevs fortfarande inte någon målinriktat arbete mot kränkande behandling. De insatser som hade gjorts och den kartläggning av behov som fanns inom vuxenutbildningen omfattade fortfarande inte hela vuxenutbildningen. Det fanns därmed inte några åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, som utgick från en kartläggning av behoven inom hela vuxenutbildningen.

Huvudmannens redovisade åtgärder

Huvudmannen redovisade den 31 augusti 2017 de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister som Skolinspektionen påtalat i sitt beslut. Av redovisningen framgår att vid uppstarten av varje ny period inom vuxenutbildningen ges information om Likabehandlingsplanen. Eleven får då, enligt redovisningen, bland annat information om planens syfte, vilka områden den handlar om samt hur skolan aktivt arbetar för att motverka diskriminering och kränkande behandling. I redovisningen står det vidare att Arbetsgruppen Vuxenutbildning, som består av undervisande lärare, samordnare och studie- och yrkesvägledare, som återkommande på sina möten har en punkt som heter "Likabehandling", dit inkomna elevfrågor skickas för att sedan utredas.

Arbetsgruppen arbetar, enligt redovisningen, med "Bemötande och inkludering" som sitt huvudområde under läsåret 2017/18. I redovisningen står vidare att samma målsättningar och riktlinjer gäller för likabehandlingsarbetet för både gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Vidare står det att elevenkäter med fokus på trivsel och likabehandling genomförs inom såväl gymnasieskolan som vuxenutbildningen. I redovisningen står det

Beslut

2017-10-09

9 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

avslutningsvis att separata analyser och kartläggning av behov görs för respektive verksamhet på gymnasieskolan och vuxenutbildningen och utifrån en analys och kartläggning tas ett likabehandlingsarbete fram för respektive enhet.

Skolinspektionen efterfrågar i en komplettering till Eda kommun den 4 september 2017 resultatet av de enkäter som nämns i redovisningen, alternativt om en annan kartläggning har gjorts. Skolinspektionen efterfrågar även att få ta del av de åtgärder som utifrån en kartläggning tagits fram för att förebygga och förhindra kränkande behandling. I huvudmannens svar på denna komplettering, som inkom den 19 september 2017, redovisas resultat av en kartläggning av elevernas trivsel med elever inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Inga resultat för andra delar av kommunal vuxenutbildning eller för särskild utbildning för vuxna redovisas. Av redovisningen framgår vidare att fokus på undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare har varit likabehandling, och att ord/begrepp i likabehandlingsplanen då har diskuterats samt att likabehandlingsplanen gått igenom och delats ut i kortversion. I redovisningen står att ett fortsatt arbete som har gjorts utifrån resultaten i kartläggningen är att lärarna bland annat har diskuterat med elever hur man kan göra om man känner sig ensam, att gemensamma aktiviteter har genomförts med blandade grupper samt att de i klassrummen arbetar utifrån att lära eleverna att lyssna på varandra. Vidare nämns att lärarna inför nästa likabehandlingsdag, hösten 2017, ska utvärdera enkätens frågor och utformning samt att enkätundersökningen ska göras två gånger per år för att fånga upp problematik. Huvudmannen redovisar att de har säkerställt att elever som läser sin utbildning hos en annan anordnare inkluderas i den anordnarens arbete mot kränkande behandling och till redovisningen bifogas en enskild utbildningsanordnarens plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Beslut

2017-10-09

10 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket bedömer Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen vidtagit inte är tillräckliga för att bristerna ska anses avhjälpda. Av huvudmannens redovisning framgår endast att det görs en kartläggning av trivseln inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, och att det vidtagits vissa åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling utifrån resultaten av kartläggningen. Det finns dock inget arbete redovisat som visar att Eda kommun tar reda på de behov som finns inom andra delar av den utbildning som Eda kommun är huvudman för inom vuxenutbildningen, det vill säga för grundläggande och gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning och för särskild utbildning för vuxna. Det finns därmed inte heller några åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling som utgår från en kartläggning av behoven. Även om Eda kommun uppger att ett sådant arbete görs i hela vuxenutbildningen har Eda kommun inte kunnat redovisa varken resultat av en kartläggning eller åtgärder som vidtagits utifrån sådana resultat. Den brist som Skolinspektionen konstaterade första gången i juni 2016 kvarstår därmed till stora delar fortfarande.

Motivering till val av verktyg

Eda kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Eda kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpda brister i verksamheten

Ytterligare brist

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Eda kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att utbildning i grundskola och fritidshem bedrivs i en organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. (1 kap. 3 § skollagen)

Motivering

Vid uppföljningen av tillsynen har det inte framkommit annat än att Eda kommun har avhjälpit bristen. Denna bedömning görs utifrån kommunens

Beslut

2017-10-09

11 (11)

Dnr 43- 43-2015:8773

2015:9292, 2015:9293, 2015:9294, 2015:9295,
2015:9296, 2015:9297, 2015:9298

skriftliga redovisning av vidtagna åtgärder samt den skriftliga komplettering
som inkommit från huvudmannen.

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Ingrid Jerkeman
Föredragande/utredare